

Келісемін:
Тәрбие ісі жөніндегі
орынбасары:
А.Б. Ибраһимов

Шахмат үйірмесі

Жаттықтырушы: **А.К Аамандыков**

2022-2023 оқу жылы

Түсінік хат

Қазіргі ақпараттандыру технологиясының кең дамыған кезінде оқушылар үлкен ауқымды ақпараттарды тез қабылдап, сараптап, логикалық қорытындылар жасай білулері керек. Логикалық және жүйелі ойлауды қалыптастыруда шахматтың алатын орны зор. Ол оқушылардың аз уақытта ойлдарын шоғырландыруына, туган жағдаятты сараптауға және шешім шығаруға үйретеді және алдына қойған мақсатына жетуге, төзімділікке тәрбиелейді.

Шахмат – екі тұлғаның көрнекі түрде сайысу түрі. Ол бізге адамның шығармашылық дәрежесін анықтауға қажет. Шахмат ойнаушының үнемі жетілуінен, жүйелі түрде дайындық сағаттарын жүргізуден кейін нәтиже күтуге болады. Сонымен қатар шахматты үйретудегі жаттықтырушының шығармашылық деңгейінің жоғары болуы қажет.

Бағдарлама:

Авторлық бағдарлама мемлекеттік стандартқа сүйене отырып жазылды. Осы бағдарлама сабақтан тыс білім беру жүйесінде шахматты үйрету жүйесі оқушылардың жеке қабілеттіліктерін айқындап, жетілдіре отырып оның тұлға ретінде жалпы жетілуі мен тәрбиесіне бағытталады.

Мақсаты:

Жеке тұлғаны жетілдіру қиын мәселе болғандықтан, шахматты үйретудің құрылымы мен мазмұны мақсатқа бағытталған мінез қалыптастыруға тәрбиелейді.

Міндеттері:

Оқушылардың логикалық ойлау әлемі мен бейнелеп ойлаудың сұлулығын бойлатып, қоршаған орта туралы елесін кеңейту.

Күтілетін нәтиже:

Жаттығу ойындарында, мектепішілік, аудандық шахмат сайыстарына қатысуында.

Андау хат:

Бағдарламаның өзектілігі мектептегі оқушыларға педагогика жағынан тәрбиелік мәні зор екендігі атап көрсетілді.

Бағдарламаның негізгі мақсаты:

Шахмат сабағы арқылы шығармашыл, дарынды жеке тұлға жетілдіруге жағдай жасау.

Міндеттері:

1. Шахматтың шығу тарихымен таныстыру, ойын ережелерін үйрету, оқушыларға шахмат ойыны туралы теориялық білім беру, сайыстар өткізу ережелерімен таныстыру..
2. Тұлғаның логикалық ойлауын, есте сақтауын, орнықтылығын жаңа басқа да жағымды қасиеттерін жетілдіру;
3. Айналасына ұқыптылықпен қарау, жеке қасиеттерін жетілдіруге ұмтылдыру, өзін тәртіпке салуға тәрбиелеу, еріктілік қасиеттерін жетілдіруге және өзін өзі бағалай білуге

Бағдарламаның нәтижесі мен қорытындысы:

1. Әр жеке тұлға өзіндік ерекшеліктерін көрсете біледі, басқада қырынан ашыла біледі. Әрі төзімдік, шыдамдылық сол сияқты рухани адами қасиеттерін дамыта түседі.
2. Жарыс кезінде ешқандай тәртіп бұзылмайды. Оқушылардың пәнді игеруімен қатар ұжымда жұмыстана білуі қалыптасады.

Пайдаланылган әдебиеттер:

Оқушы үшін:

1. Чакеева А.М. «Шахмат әліппесі»
2. Қ.А.Джумадуллаев «Жас шахматшылардың типтік қателіктері»
3. Пожарский В.И. «Учебник по шахматам»
4. И.Л.Славин «Учебник –задачник шахмат»
5. Я.Б.Эстрин, Н.М.Калиниченко «Шахматные дебюты» полный курс

Мүгалім үшін:

1. А.М.Нимцович «Моя система»
2. А.Карпов, А.Мацукевич «Оценка позиции и план»
3. М.Дворецкий «Секреты дебютной подготовки»
4. М.Дворецкий «Развитие творческого мышления шахматиста»
5. М.Дворецкий «Позиционная игра»
6. М.Дворецкий «Комбинаторная игра»
7. М.Дворецкий «Эндшпиль»
8. А.Малчев «Испанская партия» Том 1
9. А.Малчев «Испанская партия» Том 2
- 10.Н.Калиниченко «Дебютный репертуар позиционного шахматиста»
- 11.Н.Калиниченко «Дебютный репертуар атакующего шахматиста»
- 12.Ю.Авербах «Шахматные окончания. Пешечные»
- 13.Ю.Авербах «Шахматные окончания. Ладейные»
- 14.Ю.Авербах «Шахматные окончания. Ферзевые»
- 15.Ю.Авербах «Шахматные окончания. Легкофигурные»
- 16.И.Л.Славин «Учебник –задачник шахмат» 1-7 тома.

Шахмат үйірмесінің жоспары

2022 - 2023 оқу жылы

Сағат саны 102

№	Тақырыбы	Сағат саны
1-2-3	Қазақстанның көне шахмат тарихы	3 сағ
4-5-6	Шахмат ойынының тарихы	3 сағ
7-8-9	Шахмат тастары, жүру ережелері	3 сағ
10-11-12	Шахмат жазуы	3 сағ
13-14-15	Пат немесе теңойын	3 сағ
16-17-18	Фигуралар қозғалысы	3 сағ
19-20-21	Ферзі корольге қарсы	3 сағ
22-23-24	Екі піл корольге қарсы	3 сағ
25-26-27	Генерал болуын армандайтын жауынгер	3 сағ
28-29-30	Шахмат сағаты	3 сағ
31-32-33	Тең ойынды ұсыну	3 сағ
34-35-36	Мәңгілік шах фигураларды алмастыру	3 сағ
37-38-39	Қос атқорғаныс	3 сағ
40-41-42	Ферзі гамбиті	3 сағ
43-44-45	Ортодоксаль қорғанысы	3 сағ
46-47-48	Славиян қорғанысы	3 сағ
49-50-51	Ферзі гамбитіндегі қақпан	3 сағ
52-53-54	Қақпанға түсіп қалмау	3 сағ
55-56-57	Тактика әдісі	3 сағ
58-59-60	Еліктіру әдісі	3 сағ
61-62-63	Қос соққы әдісі	3 сағ
64-65-66	Байлап матау әдісі	3 сағ
67-68-69	Ашық шабуыл әдісі	3 сағ
70-71-72	Шалғыту әдісі	3 сағ
73-74-75	Кеңістікті босату әдісі	3 сағ
76-77-78	Тосқауыл қою әдісі	3 сағ
79-80-81	Қорғаушының көзін жою әдісі	3 сағ
82-83-84	Өтпелі жүріс әдісі	3 сағ
85-86-87	Жол бөгеу әдісі	3 сағ
88-89-90	Стратегия	3 сағ
91-92-93	Күшті және әлсіз нүктелер	3 сағ
94-95-96	Варианттарды есептеу тәсілі	3 сағ
97-98-99	Алдын алу немесе сақтық шаралары	3 сағ
100-101-102	Ойынсоңының ерекшеліктері	3 сағ

Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылар тізімі

№	Оқушының аты-жөні	Сыныбы	Мекен жайы
1	Максат Имран Ерлікұлы	7 а	с .Сарыжар
2	Сергеев Антон Вадимович	7 а	с .Сарыжар
3	Рауаждова Ақкүміс Мерейбекқызы	7 б	с .Сарыжар
4	Табынбай Шапағат Жанатұлы	6 ә	с .Сарыжар
5	Тоқтабай Мирас Нұрланұлы	6 ә	с .Сарыжар
6	Шаттықова Асылайым Аманбекқызы	8 б	с .Сарыжар
7	Тынышпаев Мансұр Ерболатұлы	8 б	с .Сарыжар
8	Кадырәлі Таңсұлу Дарынқызы	7 ә	с .Сарыжар
9	Болатова Махаббат Қанатқызы	7 ә	с .Сарыжар
10	Табынбай Шапағат Жанатұлы	6 ә	с .Сарыжар
11	Шетенбаев Руслан Анварович	6 ә	с .Сарыжар
12	Бекболатқызы Таңшолпан	5 б	с .Сарыжар
13	Бисенбеков Ерхан	5 б	с .Сарыжар
14	Күзембаева Айжан	5 б	
15	Қуанышбай Асел	5 б	
16	Құлекенов Алдияр	5 б	
17	Маратова Ақниет	5 б	
18	Махмудова Адиля	5 б	
19	Мәуеладинов Нұрислам	5 б	
20	Өтепберген Дәмелі	5 б	
21	Сайлаукова Салтанат	5 б	
22	Тыныштық Іңкәр	5 б	
23	Қаршыға Мейірлан	5 ә	

Шахмат үйірмесіне қатысатын оқушылардың қауіпсіздік ережелерінің нұсқаулығымен танысу беті 2021-2022оқу жылы

№	Оқушының аты-жөні	I жарты жылдық	II жарты жылдық
1	Мақсат Имран Ерлікұлы	Мақс	Мақс
2	Сұлтанов Ахмед Жұмашевич	Султанов	Султанов
3	Жұмалин Абдусәлям Каиржанович	Жұмалин	Жұмалин
4	Орынбасаров Әділет Сағынтайұлы	Орын	Орын
5	Төктабай Мирас Нұрланұлы	Төк	Төк
6	Ибадуллаев Жасұлан Сүнідетұлы	Ибадуллаев	Ибадуллаев
7	Табынбай Шапағат Жанатұлы	Табын	Табын
8	Жұмабай Қайсар Ақылбекұлы	Жұмабай	Жұмабай
9	Успанова Махаббат Избулатовна	Успан	Успан
10	Табынбай Шапағат Жанатұлы	Табын	Табын
11	Шетенбаев Руслан Анварович	Шетенбаев	Шетенбаев
12	Жұмабай Қайсар Ақылбекұлы	Жұмабай	Жұмабай
13	Қуанышов Жасұлан Таңатарұлы	Қуанышов	Қуанышов

Үйірме кестесі
2021-2022оқу жылы

№	Үйірме	Күні	Уақыты	Өтетін орны	Жаттықтырушы
1	Шахмат	Сейсенбі	10.00-15:00	кабинет	А.К.Амандыков
2	Шахмат	Сәрсенбі	10.00-15:00	кабинет	А.К.Амандыков
3	Шахмат	Жұма	10.00-15:00	кабинет	А.К.Амандыков

№	Бала саны	Оқу жылы	Сағат саны апталық	Уақыты	
				Күні	сағаты
1	30	2021-2022	3	Дб	10:00 15:00
2	30	2021-2022	3	Ср	10:00 15:00
3	30	2021-2022	3	Жм	10:00 15:00